

Štátny oblastný archív v Bytči

1840

Správa pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku

1889 - 1900

Inventár

Bytča 1982

Eva Jakubičková

1840

Štátny oblasťný archív v Bytči

**Správa pre ²⁶úpravu lesov
v Liptovskom Hrádku**

1889 - 1900

I n v e n t á r

Bytča 1982

Eva Jakubičková

Ú v o d

Správa pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku sa vyvinula z taxačného oddelenia, ktoré existovalo ako osobitná zložka pri tamojšom lesnom úrade. Hlavnou úlohou taxácie bolo vyhotovovanie lesohospodárskych plánov, máp a revízných operátov, podľa ktorých sa mala uskutočňovať ťažobná a pestovateľská činnosť v lesoch. V dôsledku toho sa správa pre úpravu lesov sústreďovala na získavanie podkladov slúžiacich k vypracovaniu lesohospodárskych plánov a na práce s tým spojené. Jej činnosť zahŕňovala najmä reguláciu hraníc, vymeriavanie a oceňovanie lesa, odhad drevnej hmoty, usmerňovanie lesnej ťažby, zalesňovania a vytvárania ochranných lesných pásov, zisťovanie pozemkovej držby, riešenie majetkovoprávných pomerov obcí a evidenciu súkromných majiteľov lesov.

Písomnosti Správy pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku prevzal Štátny oblastný archív v Bytči v roku 1956 spolu s registratúrou hrádockého riaditeľstva štátnych lesov. Materiál je fragmentovitý a vzťahuje sa len na obdobie 1889-1900. Pri spracovaní fondu sa vykonala i vnútorná skartácia. Pri inventarizácii sme ponechali pôvodný chronologicko-numerický systém usporiadania. Inventárnu jednotku tvorí jeden ročník spisov.

Vzhľadom k tomu, že hlavnou úlohou správy pre úpravu lesov bolo vypracovanie lesohospodárskych plánov, pozostáva fond prevažne z materiálov smerujúcich k tejto činnosti. K významným dokladom patria evidencie a výkazy o lesnej ťažbe a zalesňovaní, ako aj odborné posudky týkajúce sa obnovy lesa a ochranných lesných pásov. Z hľadiska taxačných prác sú dôležité písomnosti o vymeriavaní hraníc a pozemkovom vlastníctve. Početná korešpondencia správy pre úpravu lesov poukazuje na jej styky s ministerstvom poľnohospodárstva, hrádockým lesným úradom, lesnými správami v oblasti Liptova a obchodnými firmami v Budapešti a vo Viedni. Po tematickej stránke dopl-

ňujú fond mzdové a pracovné doklady lesníckeho personálu a zápisnice zo zasadaní Správy pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku.

Písomnosti fondu môžu poslúžiť ako pramene k dejinám lesníctva a drevárstva na území Liptova a poskytujú tiež informácie o pozemkovom vlastníctve a majetkovoprávných pomeroch liptovských obcí.

K inventáru sme pripojili spoločný ukazovateľ. Inventár zostavila v roku 1982 samostatná odborná archivárka Eva Jakubičková.

Inventár

- 1 /bez čísla/ 1889 1
Cenník stavebného a palivového dreva.
- 2 1 - 244 1890
Vestníky ministerstva poľnohospodárstva "Földmű-
velési értesítő" z januára a marca r. 1890 /7,
30, 83/. Obchodná korešpondencia správy pre úpra-
vu lesov so Správou štátnej mechanickej školskej
dielne v Budapešti, firmou Neuhöfer a spol. vo
Viedni a Matematicko-mechanickým inštitútom v Zü-
richu ohľadne zasielania meracích prístrojov /21,
132, 145, 167, 208, 211, 225, 229/. Pozemnoknižné
záležitosti obcí Hubová, Hrboltová, Liptovská Lúž-
na, Liptovská Osada, Liptovské Revúce a Lúčky /25,
249/. Odborný posudok o doplnovacích plánoch dre-
vodžitby a lesopestebných prác v obvodoch lesných
správ Liptovská Osada, Liptovské Revúce a Východ-
ná /44/.
Pokyny ministerstva poľnohospodárstva vo veciach
lesných hospodárskych plánov a rozpočtov na zales-
ňovacie práce. Evidencia pozemkovej dane. Mzdové
výkazy lesných zamestnancov.
- 3 1 - 159 1891
Vyhláška informujúca o škodlivosti vší štítovitej
- *Lecanium robiniarum* - na agátových stromoch a
opatreniach proti nej /30/. Úprava ministerstva
poľnohospodárstva o rozšírení plochy ochranných
lesných pásov /46/. Výkazy o stave chovných žreb-
cov v jednotlivých župách Uhorska /62/. Majetko-
voprávne usporiadanie a úprava hraníc medzi majet-
kami Lesnej správy Lubochňa a Juliusom Révayom
/117/.

Zápisnice zo zasadaní Správy pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku. Výkazy o ťažbe dreva. Pozemkové záležitosti obcí Hubová a Lúčky.

4 1 - 168 1892 2

Ročné hlásenie o činnosti Správy pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku /4/. Výkazy o ťažbe a spracovaní dreva v obvodoch lesných správ Čierny Váh, Liptovská Osada, Liptovská Teplička, Ľubochňa, Malužiná, Svarín a Východná /12, 13, 15, 17, 18, 20, 113/. Odpredaj palivového dreva Adolfovi Haasovi, obchodníkovi v Budapešti /61/. Plán ťažby dreva u Lesnej správy Svarín na rok 1893 /158/.

Prenájom pastvín formou verejnej dražby. Situačné hlásenia lesných správ. Pracovné záležitosti lesníckeho personálu.

5 3 - 493 1894

Odborný posudok vo veci ochranných lesných pásov na území Lesnej správy Lúckava /3/. Cenníky lesných sadeníc distribuovaných zahraničnými firmami /70, 113/. Príprava programu na milennárnu krajskú výstavu na úseku lesníctva a poľovníctva a výťah zo štatútu tejto výstavy /339, 359, 470/. Plán ťažby dreva na rok 1895 u Lesnej správy Malužiná /392/. Výkaz o zalesňovaní a obnove lesa v obvode Lesnej správy Čierny Váh /479/.

Výkazy o ťažbe dreva. Zápisnice zo zasadaní správy pre úpravu lesov. Inštrukcia o dočasnom oslobodzovaní lesných zamestnancov od domobraneckej povinnosti. Rozpočty nákladov na zalesňovanie a lesopestebné práce. Obchodná korešpondencia s firmami Neuhöfer a spol. vo Viedni a Moritz Tiller v Budapešti.

6 1 - 441 1897 3

Evidencia súkromného pozemkového vlastníctva a sceľovanie pozemkov v obvode Lesnej správy Liptovská Teplička /5/. Výkazy o prenájme horských pastvín /226, 246, 333/. Usporiadanie hraničných a majetkovoprávných sporov medzi obcami Hubová a Belá /292/. Povoľenie plnčenia na Čiernom Váhu /298/. Výkaz o zásobách lesných sadeníc u jednotlivých lesných správ /426/. Odborný posudok o využití kalamitnej ťažby v obvode Lesnej správy Čierny Váh /441/.

Konkurz na štipendijné štúdium na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Regulácia potoka v Korytnici a predpisy pre údržbu stavidla. Pozemnoknižné záležitosti obcí. Situačné hlásenia lesných správ.

7 4 - 497 1898

Cenník sadeníc tuzemských i cudzokrajných drevín /64/. Hlásenie o zalesňovaní holín v obvode správy pre úpravu lesov /77/. Ocenenie ťažby nástrojového a palivového dreva i kôry z územia "Kozie chrbty" v obvode Lesnej správy Lúčky /271/. Konkurz Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici na trojročný študijný pobyt na tejto akadémii /316, 317/.

Zápisnice zo zasadnutí Správy pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku. Organizačné pokyny ministerstva poľnohospodárstva. Zmluvy o prenájme nehnuteľností. Mzdové výkazy lesníckeho personálu. Hlásenia lesných správ o činnosti.

8 92 - 847 1899 4

Obchodná korešpondencia správy pre úpravu lesov

s firmami Karol Weiss a spol. v Budapešti a Neuhofer a spol. vo Viedni /121, 181, 444, 449, 558/. Informácie o zalesňovaní a distribúcii lesných sadeníc /161/. Opatrenia ministerstva poľnohospodárstva na ničenie hromadne sa vyskytujúcich chrústov /190/. Ustálenie hraníc medzi obcami Ličky a Kalameny a obcami Dubová a Likavka /220, 479, 594/. Plán ťažby a spracovania dreva u Lesnej správy Liptovská Teplica /321/. Výkazy o ťažbe dreva i cenové ohodnotenie ťažby /457/. Smernice pre prípravné práce na Medzinárodnú lesnícku výstavu v Paríži /571, 577/. Protokol o odovzdaní pily so všetkým príslušenstvom v Lubochni Adolfovi Haasovi, veľkoobchodníkovi v Budapešti /607/. Schválenie ministerstva poľnohospodárstva na výstavbu kostola v Stankovanoch a určenie stavebných podmienok /766/. Kolaudačná zápisnica o postavení novej parnej pily v Liptovskom Hrádku /792/. Prenájom luk formou verejnej dražby. Pokyny ministerstva poľnohospodárstva v hospodárskych záležitostiach. Korešpondencia správy pre úpravu lesov s Lesným úradom v Liptovskom Hrádku. Mzdové a pracovné veci lesníckeho personálu.

9

1 - 617

1900

Odborné posudky vo veci vymeračania a stanovovania hraníc obcí Korytnica, Likavka, Liptovská Osada, Lubochňa, Ličky, Malužiná a Východná /36/. Genníky lesných sadeníc distribuovaných Semenánskym ústavom v K'brmente a firmou Otto Jóny v Lubici /72, 86/. Cenové ohodnotenie ťažby smrekového dreva v obvode obce Liptovská Lužna /80/. Povolenie mimoriadnej drevodžitby pre Lesnú správu Svarín /109/. Naradenie ministerstva poľnohospodárstva o podporovaní

tuzemskej priemyselnej výroby zápaliek /127/. Informácia o chorobe červeného smreku zapríčinennej škodcom *Peziza Willkommii* /334/. Evidencia sadeníc v lesných škôlkach /597/.

Pozemnoknižné záležitosti urbárskych obcí. Obchodná korešpondencia správy pre úpravu lesov s firmou Neuhofer a spol. vo Viedni. Organizačné pokyny ministerstva poľnohospodárstva. Hlásenia lesných správ o činnosti. Mzdové výkazy lesníckeho personálu.

Henny, miestny a vecný ukazovateľ

A

akadémia banská a lesnícka 6 - 7

B

Banská Štiavnica 6 - 7

Bela 6

Budapešť 2, 4 - 5, 8

C

cenníky dreva a lesných produktov 1, 5, 7-8

Č

Čierny Váh 4 - 6

D

daň pozemková 2

drevo

- odpredaj 4

- ťažba a spracovanie 3-9

F

firma Neuhöfer a spol. 2, 5, 8-9

firma Moritz Filler 5

firma Karol Weiss a spol. 8

H

Haas Adolf 4, 8
hlásenia situačné 4, 6
Hrboltová 2
Hubová 2-3, 6

I

inštitút matematicko-mechanický 2

K

Kalameny 8
korešpondencia obchodná 2, 5, 8-9
Korytnica 6, 9
Körmend 9
kostol 8

L

Likavka 5, 7-9
Liptovská Lúžna 2, 9
Liptovská Osada 2, 4, 9
Liptovská Teplička 4, 6, 8
Liptovské Revúce 2
Liptovský Hrádok 3, 7-8
Lubica 9
Lubochňa 3-4, 8-9
Lúčky 2-3, 8-9

M

Malužiná 4-5, 9
ministerstvo poľnohospodárstva 2-3, 7-9

P

Paríž	8
pastviny	4, 6
pásy lesné ochranné	3, 5
pila parná	8
plány lesné hospodárske	2
pltníctvo	6
poľovníctvo	5
posudky odborné	2, 5-6, 9
práce lesopestebné	2, 5
prenájom	4, 6-8
prístroje meracie	2

R

Révay Július	3
rozpočty	2, 5

S

sadenice lesné	5-9
Stankovany	8
stav chovných žrebcov	3
Svarín	4, 9

Š

škôlky lesné	9
--------------	---

U

Uhorsko	3
úprava hraníc	3, 8
ústav semenársky	9

V

Viedeň 2, 5, 8-9
Východná 2, 4, 9
výkazy mzdové 2, 7, 9
výstava krajinská milenárna 5
výstava lesnícka medzinárodná 8

Z

zalesňovanie 2, 5, 7-8
záležitosti pozemkové a pozemnoknižné 2-3, 6, 9
zápisnice zo zasadaní 3, 5, 7
Zürich 2

O b s a h

Úvod	2
Inventár	5
Menný, miestny a vecný ukazovateľ	10

Názov fondu: Správa pre úpravu lesov v Liptovskom Hrádku
Značka fondu: SPÚL LH
Typ pomôcky: inventár
Časový rozsah fondu: 1889-1900
Miesto uloženia fondu: Štátny oblastný archív v Bytči
Počet inventárnych jednotiek: 9
Počet evidenčných jednotiek: 4
Stav ku dňu: 31. XII. 1982
Fond usporiadal: Eva Jakubičková
Inventár zostavil: Eva Jakubičková
Počet strán: 13
Počet exemplárov: 4
Prepísal: Daniela Gerčicová
Zaviazal: Obnova - knižárstvo, OPP Žilina
Inventár schválil: Dr.Jozef Kočiš,CSc.

